

обов'язок. Горе тій сім'ї, де батько впадає в гріх.

Батьки, даючи життя дитині, поділяють творчу дію Бога у вихованні, стають учасниками його «педагогіки». Це разом із любов'ю робить виховний процес кваліфікованим.

Надія на те, що курси «Християнської етики», які активно почали вводитися у практику ЗНЗ наголошує О.В. Сухомлинська, істотно вплинуть на моральність наших дітей – мізерна. Тому ми вважаємо, за потрібне активно діяти через сім'ю. А для цього готувати батьків через різні форми все навчу [1].

Християнська етика несе і втілює собою те найблагородніше, що може бути властиве в душі, серці, думках і вчинках кожної порядної людини. Тому оволодіння учнями вдома та в стінах школи християнською мораллю й етикою аж ніяк не суперечить принципу світкості.

Література

1. Сухомлинська О. В. Духовно-моральне виховання дітей і молоді: загальні тенденції й індивідуальний пошук / О. В. Сухомлинська. – К.: Добро, 2006. – 44 с.

УМОВИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДИТИНИ В СОЦІУМІ

Писанець Ю. (м. Полтава, Україна)

Центральною проблемою самореалізації дитини є створення сприятливих умов, які б максимально розкривали потенціал кожної особистості, починаючи саме з її дитинства.

На думку американського психолога А. Маслоу, дитина у самореалізації безперервно рухається до ідеалу можливої досконалості. Чим вищі результати її діяльності, тим повніше особистість переживає самореалізацію. Вчений виділяє п'ять груп потреб, що являють собою блоки особистих потреб і запитів людини: фізіологічні потреби, соціальна захищеність, потреба в соціальних зв'язках, потреба в повазі і самоповазі, потреба в самоактуалізації (бажанні людини самоствердитися, бути тим, ким вона може бути). Людина з високим рівнем самоактуалізації присвячує своє життя пошуку справжніх «вищих цінностей – Істини, Краси, Добра, Досконалості» [1, 85]. Дослідник відзначає, що при пригніченні вищих потреб настає захворювання душі, тому необхідно вміти прислухатися до самого себе, щоб потім проявити себе, або актуалізуватися.

Н. Г. Крилова зарахувала до педагогічних умов самореалізації дитини у діяльності такі фактори, як: варіативність змісту діяльності та характеру участі в ній дитини; створення ситуацій успіху; відкритість даної установи благодійним впливам соціального середовища та інтеграцію виховних можливостей соціуму.

Найперша умова самореалізації дитини — це можливість легко задовольняти свої природні первинні потреби, що необхідні для підтримки свого фізичного існування. Наявність часу, вільного від повсякденних турбот, є також однією з головних умов саморозвитку і самореалізації. Мати вільний час — означає бути вільним не лише від первинних потреб і дріб'язкових зобов'язань, а й бути незалежним від чийсь чужої волі й опіки. Тому визнання за кожною дитиною певних прав і свобод і їх забезпечення — одна з найнеобхідніших умов її самореалізації. Нарешті, одна з найголовніших умов людської самореалізації — це знання дитиною своїх можливостей і того, як вона може або повинна розвивати й реалізовувати ці свої можливості, у чому саме вона повинна реалізувати себе.

З погляду С. Сулейманової, до зовнішніх умов творчої самореалізації дітей відносяться: сприятливий психічний клімат, наявність широкого поля можливостей самореалізації, надання педагогічно доцільною допомогою і підтримки в

реалізації свого творчого потенціалу, навчання способам діяльності. Внутрішню зумовленими умовами самореалізації автор вважає систему цінностей, цілей, мотивацію, свободу вибору, відчуття безпеки, прийняття дитиною себе, свого і чужого досвіду, а також оволодіння способами діяльності [2, 160].

Отже, вказані умови охоплюють і враховують повну біопсихосоціальну сутність дитини. Вони можуть як сприяти так і заважати самореалізації дитини. Самореалізація дитини являє собою задоволення її природних потреб у розвитку, дорослішанні, свободі, що сприяє виробленню нею власного способу життя в соціумі. Успіху сприяє низка послідовного створення природо відповідних умов самореалізації, які змінюються, доповнюють одна одну.

Література

1. Маралов В. Г. Основы самопознания и саморазвития: пособие [для студ. сред. пед. уч. заведений] / В. Г. Маралов. – 2-е изд., стер. – М.: Академия, 2004. – 256 с.
2. Сулейманова С. Самореализация подростка как ключевая категория дополнительного образования // Философия образования и реформа современной школы. Материалы городской научно-практической конференции / Комитет по образованию и науке администрации г. Перми; «Центр развития образования им. С.О. Ветлугина». – Пермь, 2002. – 204с.

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА ЗНЗ

Пістряк К.С., Шпильовий В.Д. (м. Полтава, м. Київ, Україна)

Проблема педагогічної діагностики постала ще з часів зародження педагогічної діяльності, оскільки суспільству необхідно було оцінювати результати навчання. Поняття «педагогічна діагностика» було запропоноване К.Інгенкампом в 1968 році в межах одного наукового проекту [1, с. 6]. Проте на сьогодні у літературі не існує єдиного чіткого визначення педагогічної діагностики.

Узагальнивши визначення, подані у науково-педагогічній літературі, зауважимо, що під педагогічною діагностикою розуміємо отримання і аналіз інформації про стан, розвиток та умови протікання навчального процесу, його результати, виявлення його досягнень та недоліків, факторів, що впливають на його ефективність та продуктивність. Вважаємо за необхідне включення контролю і оцінювання знань, умінь учнів в поняття педагогічної діагностики як необхідних її складових частин. Метою педагогічної діагностики є не лише виявлення рівня знань, умінь та навичок об'єктів навчання, а й аналіз умов протікання дидактичного процесу та їх безпосередній вплив на рівень навченості, а також передбачення подальшого розвитку процесу отримання знань, удосконалення вмінь та навичок учнями, управління навчально-виховним процесом в цілому.

Визначивши суть педагогічної діагностики, доцільно звернутися до принципів, якими потрібно керуватися педагогу при її організації. Серед основних принципів педагогічної діагностики та контролю, які виділяються більшістю вчених є принципи об'єктивності, систематичності та всебічності (всеосяжності). Дотримання і врахування принципів організації педагогічної діагностики на всіх етапах її здійснення сприяє ефективності процесу діагностування і впливає на реалізацію її функцій. Серед основних функцій педагогічної діагностики відзначимо освітню, або навчальну, виховну і розвивальну. Окресливши функції педагогічної діагностики, слід зазначити, що, беручи до уваги прийняте вище визначення педагогічної діагностики, метою якої є вплив на навчально-